

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

HUDEBNÍ UMĚNÍ

FLÉTNÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

HISTORIE SOČRU A JEHO FLÉTNOVÁ SEKCE

Eliška Hejhalová

Vedoucí práce: odb. as. Mario Mesany

Oponent práce: prof. Radomír Pivoda

Datum obhajoby:

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2021

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

ART OF MUSIC

FLUTE

BACHELOR THESIS

HISTORY OF PRSO AND ITS FLUTE SECTION

Eliška Hejhalová

Thesis Advisor: Assistant Professor Mario Mesany

Examiner: Professor Radomír Pivoda

Date of thesis defence:

Assigned academic title: BcA.

Prague, 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

HISTORIE SOČRU A JEHO FLÉTNOVÁ SEKCE

vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne.....

.....

podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy, tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala mému pedagogovi a vedoucímu práce, Mariovi Mesanymu, za cenné rady a oporu při psaní této bakalářské práce.

Dále bych chtěla vyjádřit díky pamětníkům orchestru, skvělým hráčům a lidem. Panu Josefu Jelínkovi a Františkovi Malotínovi, kteří mi poskytli mnoho cenného materiálu v podobě svých osobních vzpomínek.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat všem současným i bývalým členům flétnové sekce orchestru, kteří mi poskytli své životopisy, cenné připomínky a postřehy z prostředí SOČRu a panu profesorovi Jiřímu Válkovi za jeho osobní vzpomínky na bývalé flétnisty SOČRu.

Abstrakt:

Tématem této bakalářské práce je Historie SOČRu a jeho flétnová sekce. Práce se dělí do dvou kapitol. První kapitola představuje historii orchestru od vzniku po současnost. Cílem druhé kapitoly je sestavit kompletní seznam všech bývalých i současných členů flétnové sekce a zpracovat jejich životopisy.

Klíčová slova:

SOČR, flétna, orchestr, flétnisté

Abstract:

This bachelor thesis is focused on PRSO and its flute section. The work is divided into two main chapters. The first chapter presents a brief history from the foundation of the orchestra up to the present day. The goal of the second chapter is to compose a list of all the past and present players of the flute section and introduce their short biographies.

Key words:

PRSO, flute, orchestra, flutists

Obsah

Úvod.....	9
1 Historie Symfonického orchestru českého rozhlasu	10
2 Flétnová skupina SOČRu od vzniku orchestru po současnost.....	13
2.1 Seznam flétnistů	13
2.2 Profily konkrétních flétnistů	15
2.2.1 Karel Hanžl	15
2.2.2 Rudolf Hertl.....	15
2.2.3 Bohumil Béza.....	17
2.2.4 Václav Bílek.....	17
2.2.5 Ladislav Holeček.....	17
2.2.6 František Malotín	18
2.2.7 Zdeněk Bruderhans	20
2.2.8 Václav Žilka	21
2.2.9 Jitka Plchová.....	23
2.2.10 Josef Jelínek.....	23
2.2.11 Miroslav Lopuchovský	24
2.2.12 Ladislav Marek.....	25
2.2.13 Robert Heger	26
2.2.14 Anna Kostohryzová.....	27
2.2.15 Mario Mesany	28
2.2.16 Petr Veverka.....	30
2.2.17 Veronika Válková.....	31
2.2.18 Dana Hegerová.....	31
2.2.19 Jan Novotný.....	32
2.2.20 Andrea Rysová	32
2.2.21 Lenka Chmelová.....	34

2.2.22	Helena Ludvíková	35
2.2.23	Anna Talácková	36
	Závěr	38
	Seznam použitých pramenů	39
	Seznam obrázků a schémat	42
	Přílohy	43

Úvod

Inspirací pro výběr mé bakalářské práce mi byl můj pan profesor, Mario Mesany, který v orchestru působí jako sólo flétnista, a který mě upozornil na nezmapované vody současných i bývalých flétnistů orchestru. Také mě inspiroval fakt, že v SOČRu působila celá řada předních českých flétnistů.

V první kapitole se zabývám stručným vývojem orchestru, který vystřídal za svou existenci mnoho názvů, od Orchestru Radiojournal, přes Orchestr Československého rozhlasu až po současný název Symfonický orchestr Českého rozhlasu neboli SOČR. Z praktických důvodů v životopisech jednotlivých hráčů uvádím pouze označení SOČR, ač za jejich působení v souboru mohl být název jiný.

V druhé kapitole zpracovávám životopisy jednotlivých členů flétnové sekce, kteří v SOČRu působili či momentálně působí. Mým cílem je dohledat všechny flétnisty, kteří orchestrem prošli.

1 Historie Symfonického orchestru českého rozhlasu

Těleso vzniklo 1. 10. 1926 pod jménem Orchester Radiojournal. Skládalo se z dvaceti stálých hudebníků, které doplňovali hosté. V čele orchestru stál Jožka Charvát.

První oficiální koncert proběhl 2. 10. 1926 uvedením děl převážně českých autorů. Koncert se konal v tehdejším sídle orchestru v Radiopaláci na Vinohradech.

V roce 1927 přišlo do Orchestru Radiojournal sedm nových hráčů na stálý úvazek. Téhož roku se orchestr přemístil do Národního domu na Vinohradech, odkud vysílal veškerou orchestrální činnost až do roku 1933.

V roce 1928 dostal Jožka Charvát angažmá v Národním divadle, a tak se stal na krátkou chvíli šéfdirigentem Otakar Pařík. Zanedlouho však toto místo převzal nový, iniciativní dirigent Otakar Jeremiáš, který společně s ředitelem hudebního odboru K. B. Jirákem a programovým pracovníkem M. Očadlíkem prosadili závažnější repertoár uvedením skladeb J. B. Foerstera, V. Nováka či L. Janáčka.

30. léta byla pro orchestr přelomová. Orchestr se začal objevovat na zahraničních stanicích. Roku 1930 Záhřeb, 1934 New York, 1935 přenos koncertu pro 100 rozhlasových stanic, 1938 Jugoslávie, Francie a další.

V roce 1931 sepsali hráči orchestru memorandum, kde žádali o omezení produkce populární a "lehké" hudby ve vysílání, čímž chtěli povýšit uměleckou kvalitu orchestru.

Úsilí o vrácení umělecky závažných kvalit se vyplatilo. O. Jeremiáš začal aktivně rozšiřovat repertoár orchestru jak o soudobá díla, tak i o hudbu starší. Nebál se ani operního repertoáru. Pro orchestr začali psát i významní skladatelé např. Bohuslav Martinů – Hlas lesa, Veselohra na mostě nebo Rudolf Kubín – Letní noc.

S růstem významu orchestru rostl i počet stálých členů orchestru. V roce 1931 jich bylo 45, roku 1935 v orchestru hrálo 58 muzikantů a v roce 1936 se těleso skládalo ze 70 hudebníků na plný pracovní poměr.

Roku 1932 nastoupil do rozhlasu Miloslav Kabeláč, který zde působil jako úplně první rozhlasový režisér. Stejnou či podobnou pozici dále obsadily osobnosti jako byl Karel Ančerl, Iša Krejčí, Klement Slavický, Václav Trojan a Václav Smetáček. Jejich přičiněním byla velmi pozdvižena interpretační a programová činnost orchestru.

Roku 1935 se orchestr účastnil Mezinárodního festivalu soudobé hudby, čímž začala jeho pravidelná účast na mezinárodních festivalech, která trvá dodnes.

Ani druhá světová válka nezastavila hudební těleso od jeho činnosti. Společně s O. Jeremiášem, K. B. Jirákem a jeden koncert i s V. Smetáčkem orchestr odvysílal díla B. Smetany, A. Dvořáka, J. Suka, Z. Fibicha, J. B. Foerstera, L. Janáčka, V. Nováka.

Po Válce odešel O. Jeremiáš do Národního divadla a na jeho místo nastoupil nový šéfdirigent, Karel Ančerl. Ten v Orchestru Československého rozhlasu působil do svého nástupu na post šéfdirigenta České filharmonie, tedy 3 roky (1947–1950).

Za tu dobu s orchestrem pořídil mnoho kvalitních nahrávek a jako první vyjel s orchestrem na zahraniční zájezd do Polska.

Po odchodu K. Ančerla do České filharmonie přišel do orchestru 45letý dirigent Alois Klíma, který zde působil až do roku 1973. Společně v orchestru působili na postu dirigenta také Václav Jiráček, Josef Hrnčíř, Jiří Stárek. Hrnčíř mimo to dirigoval i těleso, které paralelně existovalo s Orchestrem Československého rozhlasu, Pražský rozhlasový orchestr, jehož byl po Františkovi Dykovi šéfdirigentem. Orchester byl menší a měl 63 stálých členů.

V roce 1952 nastoupil na pozici uměleckého poradce Václav Talich, který s orchestrem pořídil mnoho hodnotných snímků např. Pražský karneval, předehru k opeře Tristan a Isolda a další.

S velkým rozhlasovým orchestrem spolupracovala celá řada domácích i zahraničních dirigentů: Václav Smetáček, Břetislav Bakala, Václav Neuman, Jaromír Nohejl, Josef Vlach, Hermann Abendroth. Mimo jiné se před orchestr postavili i proslulí skladatelé jako byl Arthur Honegger, Aram Chačaturjan, Ernst Křenek.

Mnoho hráčů bylo hudebně aktivních rovněž mimo rozhlasový orchestr. Působili např. v Komorní filharmonii Lubora Peška nebo Českém komorním orchestru Josefa Vlacha. V roce 1957 členové orchestru založili České dechové kvinteto (flétny Jiří Trávníček, Josef Jelínek). Všechny tyto aktivity vedly ke vzniku PKO (Pražský komorní orchestr bez dirigenta), který si získal postupem času renomé u nás i v zahraničí. S růstem úspěchů PKO nebyli hráči schopni stíhat 2 orchestry zároveň, což vedlo v roce 1963 k osamostatnění PKO a značnému odlivu hráčů ze Symfonického orchestru Československého rozhlasu.

V roce 1964 došlo ke sloučení Pražského rozhlasového orchestru s Orchestrem Československého rozhlasu a vznikla tak konečná podoba dnešního SOČRu tehdy Symfonický orchestr Československého rozhlasu (SOČsR), v čele s Aloisem Klímou a se stálými dirigenty Josefem Hrnčířem a Jiřím Stárkem. Tento název však velký orchestr užíval již dříve, byť to nebyl oficiální název orchestru (přibližně od roku 1956).

Po dlouhém působení Aloise Klímy nastoupil na jeho místo dirigent Jaroslav Krombholc (1973–1979), který měl četné zkušenosti s operou. S orchestrem však nahrál i četné množství orchestrálních skladeb.

V roce 1979 vystřídal František Vajnar Jaroslava Krombholce. Vajnar v SOČRu působil do roku 1985. Za tu dobu nahrál s orchestrem velké množství operních děl mj. Evu - J. B. Foerstera, Šelmu sedláka – A. Dvořáka a další.

V roce 1985 nastoupil na místo šéfdirigenta Vladimír Válek. S jeho příchodem a vlivem nabýval orchestr na kvalitě. V. Válek přibral do orchestru velké množství mladých, nadaných hráčů, vylepšil technickou zdatnost orchestru i jeho výrazové schopnosti. Prosadil náročnější repertoár a získal orchestru dobré renomé u nás i v zahraničí pořádáním zahraničních zájezdů. Jeho vlivem se SOČR začal řadit do první trojice nejvýznamnějších českých orchestrů (vedle České filharmonie a FOKu). Pod Válkovým vedením se SOČR představil poprvé mimo Evropu. Od té doby pravidelně koncertuje po celém světě (Japonsko, Čína, USA, Jižní Korea, ...).

Po 26letém působení V. Válka nastoupil v roce 2011 jako šéfdirigent Ondrej Lenárd, který navázal na vysokou úroveň Vladimíra Válka. Provedením Mahlerových a Straussových děl dokázal vysokou úroveň orchestru i po výrazové stránce.

Od roku 2018 zastává pozici šéfdirigenta první zahraniční dirigent SOČRu Alexander Liebreich z Německa.

Obrázek 1 SOČR, v čele A. Liebreich, foto: Archiv SOČR

2 Flétnová skupina SOČRu od vzniku orchestru po současnost

2.1 Seznam flétnistů:

1. Flétna

Karel Hanžl – 1926-1952

Rudolf Hertl – 1930-1939 2. flétna, 1939-62 1. flétna

František Malotín – 1955-1983

Zdeněk Bruderhans – 1960-1968

Josef Jelínek – 1970-1996

Miroslav Lopuchovský – 1981-1984 2. flétna, 1984-1987 1. flétna

Robert Heger – 1987-současnost

Mario Mesany – 1987-1997 2. flétna, 1997 -současnost 1. flétna

2. Flétna s povinností pikoly

Bohumil Béza

Václav Bílek

Václav Žilka – 1963-1987

Jitka Plchová – 1964 - ?

Anna Kostohryzová – 1986-2004

Petr Veverka – 1996-2004

Andrea Rysová – 2002-2006

Veronika Válková – 2005-2008

Lenka Chmelová – 2008-2019

Dana Hegerová – 2004-současnost

Helena Ludvíková – 2008-současnost

Anna Talácková – 2019-současnost

Píkola s povinností 2. flétny

Ladislav Holeček

Ladislav Marek – 1986-1998

Jan Novotný – 1998-2002

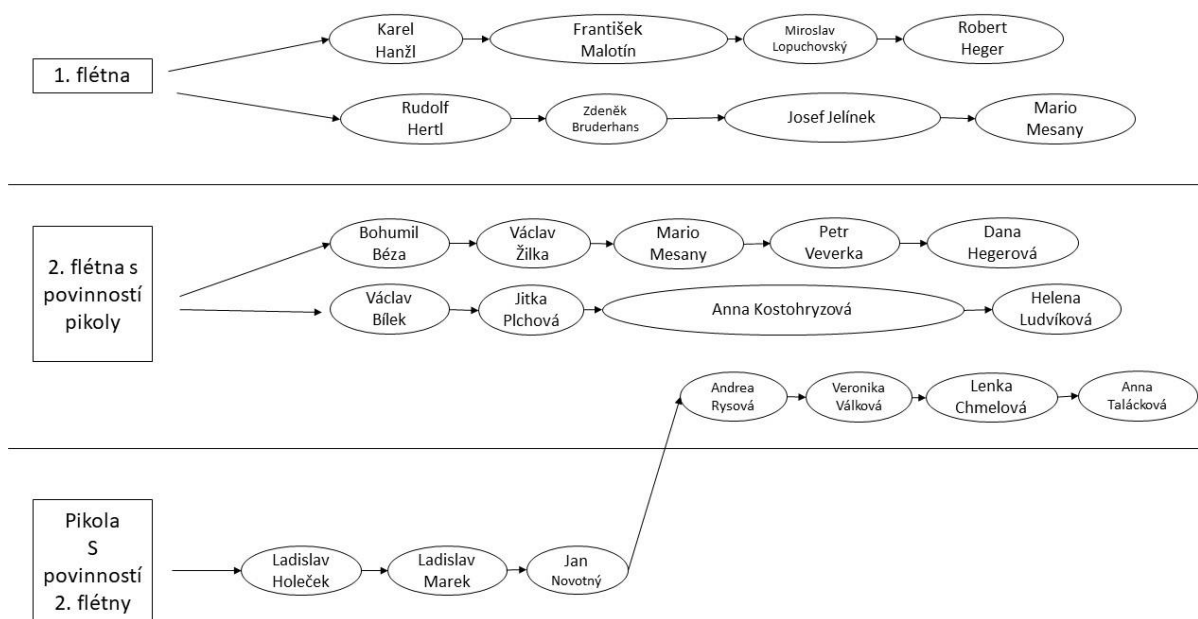

Schéma 1 Chronologický přehled flétnistů SOČRu

2.2 Profily konkrétních flétnistů

2.2.1 Karel Hanžl

Narozen 14. 5. 1896 v Dobrovízi, zemřel 7. 6. 1955 v Praze.
V SOČRu působil od roku 1926 do roku 1952.
První flétna.

V letech 1913-1917 studoval Pražskou konzervatoř ve třídě profesora Rudolfa Černého. Po dokončení konzervatoře působil v divadelním orchestru na Vinohradech a v Plzni.

Do právě vzniklého orchestru SOČRu nastoupil v roce 1926, kde působil až do roku 1952 na pozici prvního hráče. Po dobu Hanžlova působení v orchestru se těleso značně rozrostlo a vystřídal dirigenty Jožku Charváta, Otakara Paříka, Otakara Jeremiáše, Karla Ančerla a Aloise Klímu.

V roce 1936 převzal místo flétnisty po Václavu Voseckém v Českém nonetu. Zde působil až do roku 1950, kdy ho vystřídal Václav Žilka.

2.2.2 Rudolf Hertl

Narozen 13. 4. 1908 ve Zbůchu u Plzně, zemřel 4. 4. 1962 v Praze.
V SOČRu působil od roku 1930 do roku 1962.
Druhá flétna s povinností pikoly do roku 1939, poté první flétna.

Narodil se do hudební rodiny, otec byl venkovský kapelník. Jeden z jeho čtyř sourozenců, František, patří mezi významné osobnosti české hudební scény.

Na Pražskou konzervatoř nastoupil roku 1923 do třídy profesora Rudolfa Černého. Tehdy trvalo studium na konzervatoři pouhých pět let, a tak Hertl absolvoval již v roce 1928. Ve škole patřil mezi nejlepší studenty. V soutěži o Schubertovu cenu vyhrál stříbrnou flétnu. Tehdy byly flétny v Československu nedostatkové zboží, takže vyhrát flétnu byl opravdový svatý grál.

Po absolutoriu na konzervatoři byl Hertl bez stálého angažmá. Aby se uživil, bral „kšefty“, kde jen mohl. Vystupoval v biografech, lázeňském orchestru v Luhačovicích, orchestru smíchovské Arény.

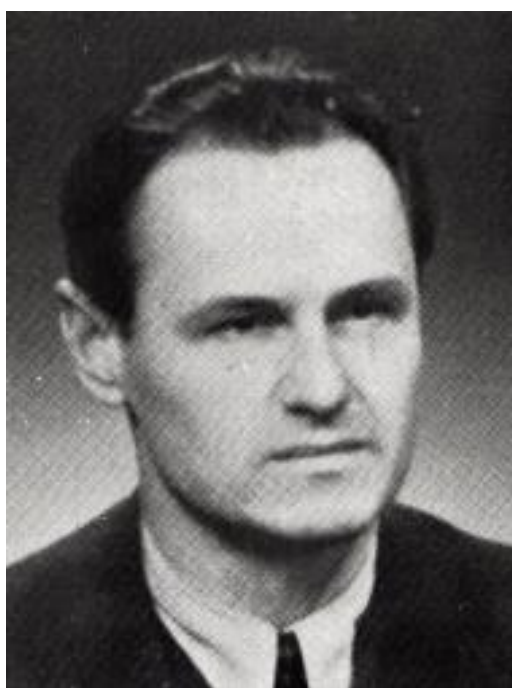
V roce 1930 vyhrál konkurz na druhou flétnu do SOČRu. Na pozici sólo flétnisty přešel roku 1939. Zde se na první židli střídal nejdříve s Karlem Hanžlem, později s Františkem Malotínem, se kterým se dle Malotínových slov, neměli moc rádi. Hertl byl členem komunistické strany a s kolegy v orchestru nebyl příliš zadobře. Po jeho odchodu ho vystřídal Zdeněk Bruderhans.

Se zapálením se věnoval komorní hře, kde realizoval své nadšení pro soudobou hudbu. V zahraničí hojně propagoval české skladatele. V roce 1928 vystupoval na Mezinárodním festivalu moderní hudby v italské Sieně, kde s Ervínem Schullhoffem provedl Flétnovou sonatinu Karla Háby. V roce 1932 předvedl na Festivalu moderní hudby ve Vídni Sonátu pro flétnu a klavír od česko-německého skladatele

Fidelia Finkeho. Roku 1938 v Bělehradě představil Sonátu Karla Boleslava Jiráka.

V roce 1928 založil spolu s Václavem Smetáčkem Pražské dechové kvinteto, jehož hlavní doménou byla soudobá hudba. Na svém debutu na koncertě Spolku pro moderní hudbu hráli hned Paula Hindemitha.

Natočil řadu nahrávek pro rozhlas. Například Vaňhalův koncert pro flétnu a orchestr.

Obrázek 2 Rudolf Hertl, foto: Archiv Osobnosti kultury

2.2.3 Bohumil Béza

Narozen v roce 1906 v Kořenících, zemřel v roce 1988.

Druhá flétna s povinností pikoly.

Studoval na Pražské konzervatoři ve třídě prof. Rudolfa Černého. Jako jeden z prvních flétnistů u nás (spolu s Hynkem Kašílkem) se začal zajímat o francouzskou flétnovou školu. Zúčastnil se kurzů pořádaných Marcelem Moysem ve Francii. Snažil se tento způsob hraní prosadit i v Československu, ale nedařilo se mu to.

V Kronice Ratboře je zmínka o komorním koncertu z roku 1948, kde Béza vystupoval. *„Dne 4. dubna pořádal Sokol „Komorní koncert“ pražských umělců. Účinkovali: Bohumil Béza, rodák ze sousedních Kořenic, koncertní mistr na flétnu, L. Bendlová, soprán a prof. Basanková – Kubáňová, klavír. Z výtěžku koncertu byly hrazeny výlohy žactva a dorostu na XI. slet všesokolský.“*¹

V SOČRu působil s kolegy: Karlem Hanžlem, později Františkem Malotínem, Rudolfem Hertlem, Václavem Bílkem a Ladislavem Holečkem. Bézovo místo s největší pravděpodobností převzal v roce 1963 Václav Žilka.

2.2.4 Václav Bílek

Druhá flétna s povinností pikoly.

Vystudoval Pražskou konzervatoř ve třídě prof. Rudolfa Černého.

2.2.5 Ladislav Holeček

Narozen na počátku 20. století.

Pikola s povinností druhé flétny.

Vystudoval Pražskou konzervatoř ve třídě prof. Rudolfa Černého.

Byl velmi charakterní, dobrý člověk. Ve Strančicích pečoval o postiženého bratra, odkud jezdil denně do SOČRu. Veškerý svůj osobní život věnoval bratrovi, proto se nikdy neoženil.

*„On byl takovej světlej bod orchestru“*² vzpomíná Malotín.

¹ Kronika obce Ratboř, str. 192

² Osobní rozhovor s Františkem Malotínem (18.03. 2021)

2.2.6 František Malotín

Narozen 15. 11. 1929 v Barchůvku.
V SOČRu působil od roku 1955 do roku 1983.
První flétna.

Hudební základy získal od vesnického muzikanta, pana Fišery, který Františka angažoval ve své kapele. Ten jako první viděl v mladém Františkovi hudební potenciál a doporučil rozvíjení jeho hudebního vzdělání. Tak se stalo, že František Malotín začal pravidelně dojíždět do Prahy na konzultace k Josefu Bokovi, tehdejšímu profesorovi Pražské konzervatoře. Po absolutoriu na gymnáziu začal roku 1949 studovat Pražskou konzervatoř pod vedením profesora Františka Čecha, prvního flétnisty České filharmonie.

„Zásadní pro mě bylo, že hrál jinak, než se tehdy u nás hrálo. Zatímco profesor Bok hrál starým, německým způsobem, František Čech hrál nově, moderně, jak se hrálo ve světě, takzvaným francouzským způsobem. My jsme tady byli za železnou oponou a nevěděli jsme o tom nic. Jednoduše řečeno, německý způsob byl dril, násilí, kdežto francouzský způsob hraní je přirozenější, postavený na dechové technice pěvecké,“³ vysvětluje pamětník.

Vojnu absolvoval jako první flétnista v Armádní opeře a AUS VN. Od roku 1955 do roku 1983 byl 1. flétnistou a zároveň vedoucím flétnové skupiny v Symfonickém orchestru Československého rozhlasu pod vedením Aloise Klímy. V letech 1956–1957 zastával pozici 1. flétnisty v PKO.

Pedagogickou činnost započal roku 1964 na Pražské konzervatoři, kde působil až do roku 2004. V roce 1967 vyučoval na Deylově konzervatoři pro nevidomé a v roce 1968 převzal místo po Z. Bruderhansovi v Lidové škole umění (dnes ZUŠ) v ulici Voršilská, kde působil 20 let. Zde v roce 1971 začal jako první v Čechách používat francouzský typ flétny s otevřenými klapkami a zahnutou hlavici pro malé flétnové začátečníky.

Na své chalupě si zařídil dílnu, kde vyráběl hlavice a flétny s otevřenými klapkami značky Malotín. Stal se tak jedním z prvních soukromých podnikatelů po pádu komunismu u nás. Dokonce si nechal patentovat vlastní vyrobené pouzdro na flétnu.

³ VERZICHOVÁ, Petra. Příběhy 20. století TV. In: *František Malotín* [online]. Praha: Post Bellum, 08. 03. 2018n. l. [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/malotin-frantisek-20180308-0>

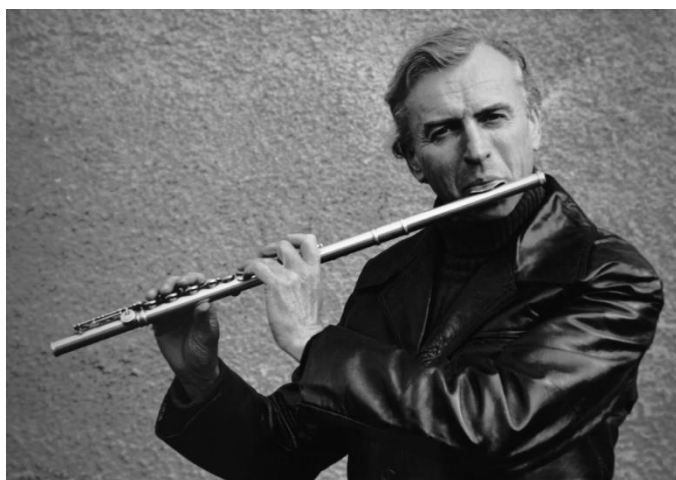
Malotín byl také publikačně činný. K výukovému materiálu přispěl vydáním *Českých orchestrálních studií (Supraphon -1982)*, kde se zabývá flétnovými party ze symfonických děl Antonína Dvořáka. Dále navázal *Praktickou metodikou (1. vydání – 1998)*. Zde sepisuje své celoživotní pedagogické zkušenosti a snaží se naplnit, jak sám v úvodu metodiky píše: „*touhu po konkrétních odpovědích na všechny otázky, týkající se techniky bezpečného, jistého hraní na flétnu za všech okolností.*“⁴

Volným pokračováním *Praktické metodiky* je učebnice pro flétnové začátečníky *První doteky (Bärenreiter Praha–2005)*. Poslední Malotínova publikace *Probouzení k dokonalosti* vede žáka k systematickému cvičení a hraní v celém flétnovém rozsahu.

Významně přispěl i k tradici flétnových kurzů v Čechách. Pravidelně pořádá kurzy v Jičíně, Olomouci a Českých Budějovicích.

Působení v SOČsRu bylo pro Malotína jednou z životních náplní téměř 30 let. Již ve čtvrtém ročníku konzervatoře vyhrál konkurz na první flétnu. Před nástupem do orchestru mu však stála v cestě vojna a nedokončená škola. Díky vstřícnému přístupu kolegů a hráčů SOČsRu však o místo nepřišel a do orchestru nastoupil o dva roky později.

„*Řekli, že když jsem byl u konkurzu nejlepší, stojí jim to za to, aby na mě počkali, až se vrátím z vojny. Dva roky tam tedy brali na flétnu výpomoc,*“⁵ vypráví pamětník.

Obrázek 3 František Malotín (r. 1975), foto: Osobní archiv Františka Malotína

⁴ MALOTÍN, František. *Příčná flétna - Praktická metodika*. Praha: INFORMATORIUM, 2010. ISBN 978-80-86073-33-0

⁵ VERZICHOVÁ, Petra. Příběhy 20. století TV. In: *František Malotín* [online]. Praha: Post Bellum, 08. 03. 2018n. l. [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/malotin-frantisek-20180308-0>

2.2.7 Zdeněk Bruderhans

Narozen 29. 7. 1934 v Praze.

V SOČRu působil od roku 1960 do roku 1968.

První flétna.

Středoškolské studium absolvoval nejdříve na osmiletém gymnáziu a poté na Pražské konzervatoři (1952-1957). Z konzervatoře pokračoval na HAMU do třídy profesora Františka Čecha. (1957-1961)

Hudební vzdělání doplnil o účast na kurzech Marcela Moyseho.

Mezi jeho největší úspěchy patří vítězství na soutěži Pražského jara (1959), které vyhrál v době, kdy ještě studoval na HAMU.

Od ledna 1955 do prosince 1959 působil v Orchestru Národního divadla na pozici zástupce vedoucího flétnové skupiny. Po vítězství na Pražském jaru mu byla nabídnuta pozice prvního flétnisty v Symfonickém orchestru Československého rozhlasu bez konkurzu. Zde působil od ledna 1960 až do jeho emigrace, tedy do srpna 1968. Na pozici prvního hráče se střídal s Františkem Malotínem.

V roce 1968 emigroval do Švédska, kde o rok později začal vyučovat v Institutu Framnäs Folkhögskola Öjebyn. Zde působil čtyři roky, než odešel do Austrálie, kde žije dodnes. V Austrálii začal vyučovat na University of Adelaide v roce 1973 a profesorskou dráhu ukončil roku 1997.

Bruderhans byl činný i v publikační činnosti. V knize *Fundamentals of Musical Performance* (v českém překladu: *Základy hudebního přednesu*) přibližuje principy hudební komunikace. O této knize Milan Kundera Bruderhansovi napsal:

„Děkuji Ti za tak krásnou knihu, která je mi velmi blízká.“ Mezi jeho další publikace patří *Notebook of [Un]successful Musician* a *Music Tectonics and Flute Playing*.

Sólově vystupoval po celém světě. S programem pro flétnu bez průvodu debutoval v sálech jako je: Assembly Hall v Melbourne, Joseph Post Auditorium v Sydney, Carnegie Recital Hall v New Yorku, Wigmore Hall v Londýně či Cleveland Museum of Art v Clevelandu.

V archivu Českého rozhlasu má uloženou bohatou sbírku sólových nahrávek. Za zmínku stojí například: Jindřich Feld – Čtyři kusy pro sólovou flétnu, Albert Rousell – *Joueurs de flute*, Jindřich Feld – Sonáta pro flétnu a klavír, Claude Debussy – *Syrinx*, C. P. E. Bach – Sonáta pro sólovou flétnu a moll Wq 132, H 562 a mnoho dalších.

Obrázek 4 Zdeněk Bruderhans: Koncert laureátů soutěže Pražského jara (r.1959)
dirigent Václav Smetáček, foto: Archiv Zdeňka Bruderhans

2.2.8 Václav Žilka

Narozen 19. září 1924 v Ostravě, zemřel 13. 4. 2007 v Praze.
V SOČRu působil od roku 1963 do roku 1987.
Druhá flétna s povinností pikoly.

Hudební nadšení a touhu pro popularizaci hudby v Žilkovi probudila maminka a strýc Josef Schreiber, který byl uznávaným skladatelem. Flétnu Vystudoval na Brněnské konzervatoři ve třídě Hynka Kašíka. Po konzervatoři roku 1947 pokračoval rok na JAMU, odkud přešel na HAMU, kde absolvoval roku 1953.

Roku 1952 se stal členem Českého noneta, se kterým podnikl mnoho zahraničních zájezdů. Velice rád vzpomínal na zážitek z pobytu u černošského kmene v Jihoafrické Republice.

„...tenkrát mi však do smíchu nebylo. Náčelníkovi kmene se totiž zalíbila moje kamera. Chtěl mi za ni dát své dvě dvanáctileté dcery. Nakonec se mně i souboru podařilo odjet, ale na rozloučenou jsem musel vypít podivnou tekutinu z kokosového ořechu. Později jsem zjistil, že šlo o sliny bojovníků kmene.“⁶

V SOČRu působil mezi lety 1962 a 1987 na pozici druhé flétny s povinností pikoly. Po jeho odchodu do důchodu na jeho místo nastoupila flétnistka Anna Kostohryzová.

⁶https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/zemrel-profesor-malych-pistcu-vaclav-zilka.A070413_084320_domaci_klu

Svůj profesní život věnoval především pedagogické dráze. S velkou chutí propagoval hru na zobcovou flétnu, kterou chápal také jako pomůcku při léčení astmatu. Na toto téma vydal učebnici hry na zobcovou flétnu s názvem *Veselé pískání–zdravé dýchání*, které se stalo naprostým hitem v Americe. Dále navázal publikacemi *Kamera v dur* či *Jak se dělá muzikant*. Značně se také podílel na knize výtvarníka a amatérského flétnisty Cyrila Boudy s názvem *Hudební zálety Cyrila Boudy*.

Své zapálení pro popularizaci zobcové flétny uplatnil taktéž v pořadu *Dřevěná píšťalka*, kde o víkendech učil začínající flétnisty spolu s jejich rodiči hrát na zobcovou flétnu. Mnohým malým posluchačům rozhlasové pohádky *Hajaja* zpříjemňoval chvíle znělkou, kterou k tomuto pořadu nahrál v Československém rozhlase v roce 1961.

Krátce vyučoval na brněnské konzervatoři. Poté působil na Konzervatoři v Plzni, kde založil roku 1973 soubor Collegium di flauti.

Obrázek 5 Václav Žilka (5. 5. 1983), foto: Archiv Občanské sdružení SH

2.2.9 Jitka Plchová

V SOČRu působila od roku 1964 do roku 1986.

Druhá flétna s povinností pikoly.

Studovala na Pražské konzervatoři u prof. Františka Čecha.

Do SOČRu přišla v roce 1964 z Pražského rozhlasového orchestru.

Na její místo nastoupila Anna Kostohryzová.

V roce 1964 došlo ke sloučení Pražského rozhlasového orchestru s Orchestrem Československého rozhlasu (SOČR). Proto v tomto roce přišlo do SOČRu mnoho nových hráčů. V této vlně přišla i Jitka Plchová a Václav Žilka, kteří před sloučením působili v Pražském rozhlasovém orchestru.

2.2.10 Josef Jelínek

Narozen 30. 11. 1938 v Praze.

V SOČRu působil od roku 1970 do roku 1996.

První flétna.

Josef Jelínek strávil první roky svého života v Praze odkud se přestěhoval do Kraslic, kde prožil dobu svých středoškolských studií na gymnáziu. Do Prahy se vrátil až s nástupem na Pražskou konzervatoř roku 1955 do třídy prof. Františka Čecha. Konzervatoř dokončil roku 1960. Ve svých studiích pokračoval na HAMU, kde první rok studoval u Josefa Boka. Ve druhém ročníku měl jít do třídy Rudolfa Hertla, což odmítl, a na rok přerušil studium. (Hrál tehdy ve dvou orchestrech – Smetanovo divadlo a FOK). Po roční studijní pauze nastoupil do třídy Františka Čecha, v jehož třídě HAMU absolvoval.

Při studiu na Pražské konzervatoři hrál 2. flétnu v orchestru Smetanova divadla (1958 - 1962), které patřilo k Národnímu divadlu. Z divadla přešel do FOKU, kde působil osm let (1962 - 1970) jako 2. flétnista, a především jako pikolista.

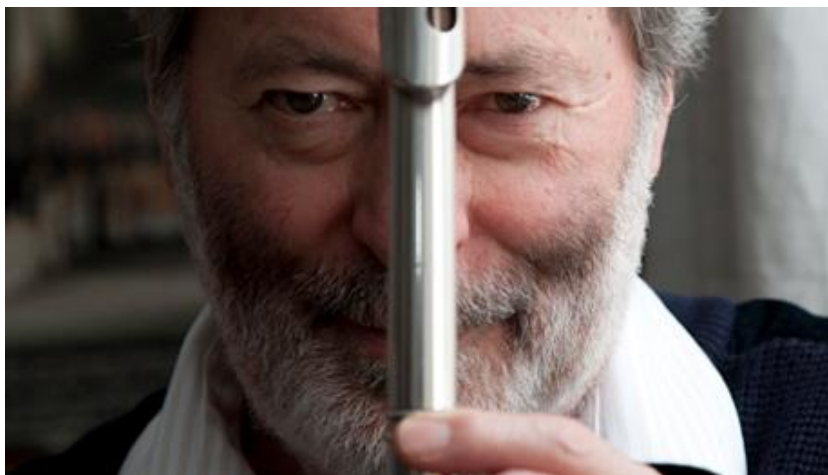
Do SOČRu přišel roku 1970, kde působil jako sólo flétnista 26 let, dokud funkci orchestrálního hráče nevyměnil za pedagogickou činnost.

Po dlouholetém působení v SOČRu mu bylo nabídnuto roku 1996 místo profesora flétny na Hudebním Gymnáziu Jana Nerudy, které s radostí přijal. Zde vedl žáky až do roku 2013.

Krom působení v orchestrech a pedagogické činnosti byl činný jak v sólové, tak i komorní hře. Pro Český rozhlas nahrál přibližně 50 sólových titulů. Za zmínku stojí kompletní nahrávka Koncertů pro flétnu a orchestr, op. 10 A. Vivaldiho či všechny 3 Mozartovy flétnové koncerty. V rámci své soukromé sbírky sestavil CD s názvem *Flétnové maličkosti*, kde představuje své oblíbené sólové kousky malé formy za doprovodu orchestrů SOČR, FOK, Klub sólistů, Orchester Smetanova Divadla a Musici di Praga. Dle Jelínkových slov: „*Třeba si to někdo rád poslechne ke kávě*“.

Jako komorní hráč působil v Českém dechovém kvintetu, se kterým taktéž nahrával pro Československý rozhlas. Dále Sukův komorní orchestr, Ars rediviva, Komorní harmonie, Sebastian Orchestra a Musici de Praga.

Mezi jeho záliby patří fotografování a objevování nových zákoutí české země.

Obrázek 6 Josef Jelínek, foto: Archiv časopisu VITAL

2.2.11 Miroslav Lopuchovský

Narozen v roce 1955.

V SOČRU působil od roku 1981 do roku 1987.

Druhá flétna s povinností pikoly, od roku 1984 první flétna.

Hudební základy získal v Lidové škole umění na Kladně. V 7 letech začal hrát na housle a v té samé škole ve 13 letech na flétnu u nevidomého pana učitele Jana Olejníka. O rok později se připravoval u Petra Brocka na přijímací zkoušky na Pražskou konzervatoř, v jehož třídě následně konzervatoř vystudoval (1976). Svá studia dále směřoval na HAMU, kde byl posluchačem ve třídě prof. Františka Čecha. Krom flétny vystudoval na Pražské konzervatoři i kompozici ve třídě Jindřicha Felda a Ilji Hurníka.

Konkurz do SOČRu na 2. flétnu s povinností pikoly vyhrál v roce 1978, tedy v době, kdy byl v 2. ročníku na HAMU. Vedení školy však M. Lopuchovskému zakázalo nastoupit do orchestru z důvodu, že se má věnovat na plno škole. V orchestru se však rozhodli na Lopuchovského počkat, dokud ho škola neuvolní. To se stalo o dva roky později. Vedení školy mu dovolilo do orchestru nastoupit pod podmínkou, že nebude studium zanedbávat. Kvůli častému překrývání zkoušek s přednáškami museli do orchestru brát mnohdy výpomoci. V roce 1981 si odbyl vojnu v AUS VN a konečně v říjnu téhož roku nastoupil do SOČRu jako plnohodnotný člen orchestru. Po odchodu Františka Malotína převzal jeho místo 1. flétnisty. Z orchestru odešel roku 1987.

V témže roce začal učit na Pražské konzervatoři, kde od roku 2006 vede dechové oddělení.

Komorní hře se věnoval od roku 1990 se souborem Continuo di Praga. Příležitostně vystupuje i sólově s varhaníkem Josefem Popelkou. Své pedagogické zkušenosti promítl do hudebních pořadů pro děti, které pořádal mezi lety 1999-2014.

Společně s Janem Ostrým a Janou Ryškovou spravuje Českou flétnovou asociaci.

Obrázek 7 Miroslav Lopuchovský, foto: Archiv Pražské konzervatoře

2.2.12 Ladislav Marek

Pocházel z jižních Čech.

V SOČRu působil od roku 1986 do roku 1998.

Pikola s povinností druhé flétny.

Vystudoval vojenskou hudební školu v Praze (později Vojenská konzervatoř). Na vojnu nastoupil do AUSu, kde se seznámil s Janem Heclm a Františkem Čechem. Čechovi se Marek zalíbil natolik, že ho přizval do své flétnové třídy na Pražskou konzervatoř.⁷

V SOČRu působil především jako pikolista. Po odchodu do důchodu na jeho místo nastoupil Jan Novotný.

Několik let žil a hudebně působil v Káhiře.

⁷ Osobní rozhovor s Františkem Malotínem (18. 03. 2021)

Obrázek 8 Ladislav Marek, foto: Archiv SOČR

2.2.13 Robert Heger

Narozen 3. 8. 1964 v Prostějově.
V SOČRu působí od 1. 9. 1987.
První flétna.

Na příčnou flétnu začal hrát ve 12 letech v LŠU v Prostějově, kde se zároveň věnoval hře na klavír. V roce 1978 nastoupil na Konzervatoř Brno do třídy prof. Boženy Růžičkové. V roce 1982 na konzervatoři odmaturoval a pokračoval na HAMU do třídy prof. Františka Čecha (1982–1987). Zde studoval také u prof. Jaroslava Josífka, se kterým se věnoval orchestrálním partům.

Konkurz do SOČRu vyhrál v roce absolutoria na AMU. Převzal místo prvního hráče po M. Lopuchovském.

Krom SOČRu působil/působí v Českém národním symfonickém orchestru (1993 - současnost), Symfonickém orchestru hlavního města Prahy FOK (2016-2020), Filharmonickém komorním orchestru (1998-2005), Sukovu komorním orchestru (2008 - současnost), Talichovu komorním orchestru (1995-2001)), Dechovém kvintetu Musica per Cinque (1985-1987, od r. 2008), Českém dechovém kvintetu (1988-2000), Rameauovu triu (1986-2015).

V letech 1993-2000 vyučoval na Konzervatoři Jana Deyla.

Pod Českým rozhlasem pořídil řadu nahrávek.

F. Benda – Flétnový koncert e moll, Ondřej Kukul - Flautianna (koncert pro flétnu a smyčce op. 23), J. I. Pleyel - Koncert pro flétnu a orchestr, W. A. Mozart - Koncert D-dur a Andante C-dur, A Honegger - Concertino pro flétnu, anglický roh a smyčce, J. Ibert – Koncert pro flétnu a orchestr.

V současné době hraje na zlatou flétnu Prima Sankyo.

Obrázek 9 Robert Heger, foto: Martin Straka

2.2.14 Anna Kostohryzová

Narozena 11. 4. 1948 v Praze, zemřela roku 2016 v Praze.

V SOČRu působila od roku 1986 do roku 2008.

Druhá flétna s povinností pikoly.

Rozená Kostohryzová, i po sňatku s Vítem Machem si ponechala své jméno.

Absolvovala Pražskou konzervatoř v roce 1969. ve třídě prof. Františka Čecha. Mezi lety 1970-1975 pokračovala ve studiu na HAMU. Studium uzavřela státní zkouškou.

Před SOČRem působila jako flétnistka ve Středočeském symfonickém orchestru Poděbrady (1969-1970). Ve stejnou dobu zároveň pracovala jako učitelka hry na flétnu v Lidové škole umění na Praze 3.

„1. května 1974 nastoupila do orchestru činohry Národního divadla jako hráčka na flétnu, od 1. ledna 1975 je v materiálech archivu uváděna navíc pikola. (Dříve byl pod Orchestrem Národního divadla také orchestr činohry, který hrál scénickou hudbu; dnes již tento orchestr neexistuje.) V orchestru působila do 30. června 1984. Jako důvod výpovědi je uveden ‚konkurz‘.“⁸

V roce 1986 nastoupila do SOČRu na druhou flétnu s povinností pikoly. Převzala tak místo po V. Žilkovi. Na její místo nastoupila v roce 2008 Helena Ludvíková.

Obrázek 10 Anna Kostohryzová, foto: Osobní archiv Jana Macha (syn A. Kostohryzové)

2.2.15 Mario Mesany

Narozen 12. 3. 1963 v Praze.

V SOČRu působí od roku 1987.

Druhá flétna s povinností pikoly, od roku 1997 první flétna.

Na flétnu začal v LŠU Bajkalská u Vlastimila Cerhy. Své hudební vzdělání dále rozvíjel na Pražské konzervatoři pod vedením prof. Václava Riedlbaucha. Konzervatoř absolvoval v roce 1987. V témže roce vyhrál konkurz na 2. flétnu do SOČRu a taktéž nastoupil na další studia na HAMU k prof. Františkovi Čechovi. O deset let později, po odchodu Josefa Jelínka ze SOČRu, vyhrál konkurz na 1. flétnu, a převzal tak místo sólo flétnisty Symfonického orchestru Českého rozhlasu.

⁸ dokumentace uložená v Divadelním archivu Národního divadla, Praha. Osobní karta a personální složka signatura P 4534.

Při studii na konzervatoři získal 1. cenu na soutěži Concertino Praga. Taktéž vyhrál konkurz na 1. flétnu do Komorní opery Praha pod vedením Františka Vajnara, kde byl zaměstnán dva roky. Dále spolupracoval s Pražským komorním orchestrem, Sukovým komorním orchestrem, Talichovým komorním orchestrem, Symfonickým orchestrem Hlavního města Prahy FOK, Českým národním symfonickým orchestrem, Pražskými barokními sólisty, Musicou Bohemicou.

Jako sólista se představil mj. s Nagoya symphonic orchestra v Japonsku, kde rovněž odehrál řadu sólových recitálů. Má za sebou koncertní turné po jižní Austrálii. Sólově vystoupil i jako hráč na zobcovou flétnu, se kterou odehrál např. Bachovy Braniborské koncerty.

Působil v duu „Per la Gioia“ s harfistkou Zbyňkou Šolcovou.

Od počátku 90. let minulého století vyučuje na Konzervatoři Jaroslava Ježka a od roku 2015 vede studenty taktéž na HAMU. Jako pedagog vedl mnohé vzdělávací kurzy. Z těch nedávných např. sólový recitál s Ivo Kahánkem a následný masterclass v Prištině.

Od roku 1993 je členem Rožmberské kapely, se kterou se věnuje provozování středověké a renesanční hudby. Momentálně je taktéž jejím uměleckým vedoucím. V kapele hraje na zobcové flétny, niněru, dudy, šalmaje a další dobové nástroje.

Pod Českým rozhlasem pořídil řadu sólových nahrávek.

J. S. Bach – Sonáta e moll, J. Gemrot – Concertino pro flétnu, tympány a dudy, F. Benda – Koncert e moll pro flétnu a orchestr, W. A. Mozart – Koncert pro flétnu a harfu C dur.

V současné době hraje na zlatou flétnu Prima Sankyo s otevřenou Gis klapkou.

Obrázek 11 Mario Mesany, foto: Martin Straka

2.2.16 Petr Veverka

Narozen 5. 5. 1975 v Náchodě.
V SOČRu působil od roku 1996 do roku 2004.
Druhá flétna s povinností pikoly.

Hudební základy získal na ZUŠ Bedřicha Smetany v Litomyšli u paní Milady Sobotové. Svá středoškolská studia strávil na Gymnáziu Aloise Jiráska v Litomyšli, odkud pokračoval na Pražskou konzervatoř do třídy Františka Malotína, u kterého studoval v letech 1992-1996. Po čtyřech letech na konzervatoři byl přijat na HAMU do třídy prof. Jiřího Válka. Svá studia ukončil v roce 2001.

Účastnil se flétnových kurzů v Jičíně, které pořádal František Malotín. Zde se setkal s flétnistkou Clarou Novákovou, u které později absolvoval Francouzsko-českou hudební akademii v Telči.

Získal 2. cenu v rozhlasové soutěži Concertino Praga a zvítězil v soutěži konzervatoří v Kroměříži.

Do SOČRu nastoupil v roce 1996 na místo Maria Mesanyho, který přestoupil na první flétnu. Na druhé židli se střídal s Annou Kostohryzovou a Ladislavem Markem. V orchestru působil do svého odchodu do České filharmonie. V České filharmonii hraje od září 2004.

„Často vzpomínám na každoroční operní festival v Bad Hersfeldu, kterého se členové SOČRu mnohokrát účastnili. Nebyla to oficiální akce, organizoval to fagotista Bohumil Brázda. V Praze se týden zkoušelo a pak jsme tři týdny až měsíc v létě hráli operu v amfiteátru v Bad Hersfeldu. Hodně jsme sportovali (brali jsme si kola) a hodně se veselili... Já jsem se zúčastnil asi pětkrát“ vzpomíná Petr Veverka.

V současné době hraje na flétnu Muramatsu SR s 9K zlatou hlavicí Malotín a pikolu Yamaha YPC - 91.

Obrázek 12 Petr Veverka, foto: Archiv ČF

2.2.17 Veronika Válková

V SOČRu působila od roku 2005 do roku 2008.
Druhá flétna s povinností pikoly.

Studovala na Pražské konzervatoři ve třídě prof. Václava Riedlbaucha. Poté nastoupila na HAMU, kde však brzy studií zanechala.

Na její místo v SOČRu nastoupila Lenka Chmelová.

2.2.18 Dana Hegerová

Narozena v Praze.
V SOČRu působí od 4. 9. 2004.
Druhá flétna s povinností pikoly.

Na flétnu začala hrát v LŠU Tuklatská odkud pokračovala na Konzervatoř Jaroslava Ježka do třídy Aleny Křiklanové, později do třídy Maria Mesanyho. Svá studia zakončila na HAMU pod vedením prof. Jiřího Válka.

Před úspěšným konkurzem do SOČRu působila v Karlovarském symfonickém orchestru (1995-1999) a v Orchestru Státní opery (2000–2003). Od roku 1999 působí v Českém národním symfonickém orchestru.

Při studiu na HAMU vyučovala v ZUŠ Olešská.

Podílela se na autorském CD Ondřeje Kukala s nahrávkou Pražského Tubopiccolaria, kde hraje na pikolu.

V současné době hraje na flétnu Prima Sankyo.

Obrázek 13 Dana Hegerová, foto: Martin Straka

2.2.19 Jan Novotný

Narozen 18. 4. 1974 v Jičíně.
V SOČRu působil od roku 1998 do roku 2002.
Pikola s povinností druhé flétny.

Na flétnu začal hrát v ZUŠ v Novém Bydžově. V roce 1988 pokračoval na Vojenskou hudební školu Víta Nejedlého v Roudnici nad Labem (později Vojenská konzervatoř), kde v roce 1992 úspěšně odmaturoval. Studium flétny a pikoly zakončil na Pražské konzervatoři ve třídě prof. Františka Malotína, kde vystudoval 5. a 6. ročník.

V roce 1997 vyhrál konkurz do SOČRu na místo pikoly s povinností druhé flétny. V orchestru hrál od roku 1998 do roku 2002.

Ještě před nástupem do SOČRu působil jako pikolista v Ústřední hudbě AČR. Do téhož orchestru se po odchodu ze SOČRu vrátil a působí zde dodnes.

Spolupracoval s předními českými tělesy jako je: FOK, ČNSO, Komorní opera Praha, Hudba Hradní stráže a Police ČR.

Od roku 2008 vyučuje pikolu na Pražské konzervatoři.

Obrázek 14 Jan Novotný, foto: Archiv AČR

2.2.20 Andrea Rysová

Narozena 30.1.1976 v Olomouci.
V SOČRu působila od roku 2002 do roku 2006.
Druhá flétna s povinností pikoly.

Studovala na konzervatoři v Kroměříži (1990–1996) ve třídě Ludmily Mašlaňové. Na HAMU pokračovala ve třídě prof. Jiřího Válka. (1996–2000) Hudební vzdělání doplnila o kurzy v Brně u prof. Arnošta Bourka.

Při studiu na konzervatoři posbírala několik významných cen. V roce 1992 získala 3. místo na rozhlasové soutěži Concertino Praga. V roce 1993 zvítězila se studentským kvintetem v soutěži London Chambre Music Competition a o rok později obsadila 3. místo v soutěži konzervatoří.

Již před studiem na HAMU působila rok v Moravské filharmonii Olomouc jako sólo flétnistka.

Do SOČRu přišla v roce 2002 po odchodu Jana Novotného, kde působila na pozici druhé flétny s povinností pikoly. V té době měla stále své rodné příjmení Pazderová.

Členkou SOČRu byla do roku 2006, kdy odešla do České filharmonie na pozici sólo flétnistky.

Krom hraní v orchestru se věnuje také komorní hře. Během studií vystupovala s Musicou Bohemicou, se kterou nahrála řadu nahrávek. Dále spolupracovala se soubory Virtuosi di Praga a České noneto.

„Mé působení v SOČRu trvalo pouze 4 roky, jsou to ale roky nezapomenutelné. Bedlivě jsem poslouchala a obdivovala 1. hráče, obzvláště Maria Mesanyho, který je pro mě, ještě spolu s mým prof. Jiřím Válkem, obrovským vzorem. Celkově SOČR, pod vedením Vladimíra Válka, ve mě zanechal velmi silné emocionální zážitky. Jak muzikální, tak i lidské. Je to skvělá kapela, která zahraje všechno a bez velkého zkoušení,“ píše Andrea Rysová.

Obrázek 15 Andrea Rysová, foto: Archiv ČF

2.2.21 Lenka Chmelová

Narozena 17. 3. 1982 v Mostě.
V SOČRu působila od roku 2008 do roku 2019.
Druhá flétna s povinností pikoly.

V šesti letech začala hrát na zobcovou flétnu v Základní umělecké škole Litvínov. V deseti letech v téže škole přešla na flétnu příčnou. Svě středoškolské vzdělání absolvovala v letech 1997-2001 na Konzervatoři Teplice ve třídě Martina Kůdy. Odtud v roce 2001 pokračovala na HAMU do třídy prof. Jiřího Válka. Studium zde zakončila magisterskou zkouškou v roce 2007. Hudební vzdělání doplnila o flétnové kurzy u Františka Malotína a Clary Novákové.

Do SOČRu nastoupila v roce 2008 jako roční výpomoc za neplacené volno Veroniky Válkové.

Ráda se věnuje soudobé hudbě. Působila v Komorním orchestru Berg (2002-2007) a ve Sdružení pro soudobou hudbu Tunning metronomes (během studií na HAMU).

Mezi její úspěchy patří Čestné uznání z rozhlasové soutěže Concertino Praga v roce 1998. O tři roky později obdržela 3. cenu na soutěži konzervatoří.

Od roku 2000 vyučuje na Základní umělecké škole hru na zobcovou a příčnou flétnu, hudební teorii a soubory.

Obrázek 16 Lenka Chmelová, foto: Martin Straka

2.2.22 Helena Ludvíková

Narozena 9. 11. 1982 v Jaroměři.
V SOČRu působí od ledna 2008.
Druhá flétna s povinností pikoly.

Na flétnu začala hrát v ZUŠ v Jaroměři, později v ZUŠ ve Smiřicích. Ze Smiřic pokračovala na Hudební školu hlavního města Prahy k Josefovi Jelínkovi, pod jehož vedením studovala flétnu čtyři roky. Jelínkovou zásluhou úspěšně vykonala přijímací zkoušku na Konzervatoř v Pardubicích do třídy prof. Jaromíra Höniga. Své flétnové umění dále rozvíjela na HAMU u prof. Radomíra Pivody.

Do SOČRu nastoupila na místo Anny Kostohryzové v roce 2008.

Krom SOČRu byla šest let členkou Orchestru Státní opery jako zástup za mateřskou dovolenou Terezy Večerkové. Působila v Konvergenci, souboru zabývající se soudobou hudbou. Jako výpomoc vystupovala s orchestry FOK, Českou filharmonií a Českým národním symfonickým orchestrem. Pravidelně nahrávala ve studiu Smečky.

Deset let vyučovala flétnu v ZUŠ Smiřice.

V roce 2001 vyhrála Yamaha soutěž. V roce 2003 získala 2. cenu na soutěži konzervatoří v Ostravě. V roce 2005 obsadila s duem (flétna, kytara) 2. místo na soutěži v italské Gorizii.

S dechovým kvintetem Fiatus Quintet nahrála CD s díly J. Ch. Bacha, W. A. Mozarta, D. Milhauda, V. Trojana.

V současné době hraje na flétnu Prima Sankyo.

Obrázek 17 Helena Ludvíková, foto: Osobní archiv Heleny Ludvíkové

2.2.23 Anna Talácková

Narozena 27. 10. 1993 v Chrudimi.

V SOČRu působí od roku 2019.

Druhá flétna s povinností pikoly.

Základy flétny získala v ZUŠ Vítězslava Nováka ve Skutči od Pavlína Divošové. Odtud pokračovala na Hudební gymnázium hlavního města Prahy do třídy Jana Nováka. Po absolutoriu na gymnáziu přešla do třídy Jana Ostrého na Pražskou konzervatoř, u kterého také vystudovala Ostravskou univerzitu. Během svých studií na vysoké škole využila mezinárodního výměnného pobytu Erasmus+, v rámci kterého měla možnost studovat rok na Královské konzervatoři v Bruselu ve třídě Carlose Bruneela a půl roku v Lublani u flétnisty Mateje Zupana. Momentálně studuje ve třídě profesorky Gaby Pas-Van Riet v německém Saarbrückenu. Bohužel kvůli nákaze COVID-19 zná svou profesorku spíše z kurzů v Oberstdorfu, kterých se dvakrát zúčastnila. Svě vzdělání doplnila o masterclassy Philippa Bernolda, Hansgeorga Schmeistera a Bartholda Kuikena.

Do SOČRu nastoupila v roce 2019 jako roční zástup za neplacené volno Lenky Chmelové. Stálým členem SOČRu je od září roku 2020, kdy vyhrála konkurz na pozici 2. flétny s povinností pikoly.

„Mně (jakožto začínající hráčce v profesionálním orchestru) je na současné flétnové skupině SOČRu nejmilejší to, s jak lidským a podporujícím přístupem se v ní stále setkávám. Nezažila jsem žádný nepříjemný moment, nepřijetí, kritiku. Ba naopak se mi všichni už druhý rok snaží pomáhat, začleňovat mě, podporovat i v mých dalších hudebních aktivitách. Toho si nesmírně vážím a přála bych takovou skupinu každému začínajícímu muzikantovi,“ píše Anna Talácková, která hraje ve skupině s Robertem Hegerem, Mariem Mesanym, Danou Hegerovou, Lenkou Chmelovou a Helenou Ludvíkovou.

Taktéž se věnuje komorní hře. V současné době je členkou úspěšného dechového kvinteta Alinde Quintet, které zvítězilo na mezinárodní soutěži v Rumunsku a Estonsku. Dále působí ve flétnovém duu s flétnistkou Sylvií Schelingerovou, se kterou získaly první cenu na Mezinárodní flétnové soutěži Fridricha Kuhlau v Uelzenu.

V roce 2018 se dostala do semifinále Mezinárodní interpretační soutěže v Markneukirchen. O rok později získala 2. cenu na Interpretační soutěži Pražské jaro.

Krom SOČRu spolupracovala s Janáčkovou filharmonií v Ostravě, Plzeňskou filharmonií, Českou studentskou filharmonií a PKF.

Obrázek 18 Anna Talácková – Pražské jaro 2019, foto: Ivan Malý

Závěr

V mé bakalářské práci se mi podařilo shrnout stručnou historii SOČRu a dohledat většinu flétnistů, kteří v orchestru působili. Oblak neznalosti však zakrývá druhé hráče z počátku působení orchestru, kterými pravděpodobně nebyli páni B. Béza ani V. Bílek. Věřím však, že tento nedostatek bude odrazovým můstkem pro další badatele.

Díky této bakalářské práci jsem se dostala do osobního kontaktu s mnohými inspirativními flétnisty a muzikanty, kteří mi poskytli nejen užitečné informace týkající se tématu mé bakalářské práce, ale i mnohé prospěšné rady pro můj další hudební růst. Bylo velmi zajímavé uvědomit si, jak se změnil způsob hraní na příčnou flétnu v minulém století, a jak se způsob hraní stále mění a rozvíjí. Dále jsem si uvědomila, kolik skvělých hráčů upadne do vod zapomnění s postupem času, pokud o uchování jejich jmen nikdo nepečuje. Věřím, že je důležité uchovávat v povědomí českých flétnistů jména těchto významných osobností, abychom se mohli opřít o základní stavební kameny naší české flétnové tradice.

Seznam použitých pramenů

Literatura

JEŠUTOVÁ, Eva a kolektiv autorů. *Od mikrofonu k posluchačům: Z osmi desetiletí českého rozhlasu*. Vinohradská 12, Praha 2: Český rozhlas, 2003. ISBN 80-86762-00-9.

MLEJNEK, Karel. *70 let Symfonického orchestru Českého rozhlasu*. Praha, 1996.

PATZÁKOVÁ-JANDOVÁ, Anna. *PRVNÍCH DESET LET ČESKOSLOVENSKEHO ROZHLASU*. Praha: Radiojournal, 1935.

Online

Anna Kostohryzová. *Archiv ND* [online]. [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <http://nde.novumglobal.eu/umelec/5958>

BODNÁROVÁ, Kateřina. Zapomenuté knižní poklady. Václav Žilka: Hudební zálety Cyrila Boudy. *OPERA PLUS* [online]. 14. 05. 2017 [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/zapomenute-knizni-poklady-vaclav-zilka-hudebni-zalety-cyrila-boudy/>

BRATRYCH, Václav. V. ŽILKA, F. MALOTÍN A J. STIVÍN BYLI MOJI ZÁSADNÍ UČITELÉ – rozhovor s Hanou Šťastnou, hostem měsíce června. *Flétničkovi* [online]. 3. 6. 2019 [cit. 2021-01-20]. Dostupné z: <https://fletnickovi.cz/v-zilka-f-malotin-a-j-stivin-byli-mi-zasadni-ucitele-rozhovor-s-hanou-stastnou-hostem-mesice-cerven/>

František Hertl. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 1. 4. 2021 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Hertl

František Malotín. *Malotín* [online]. [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: <http://www.malotin.cz/>

František Malotín. *Paměť národa* [online]. [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/malotin-frantisek-1929>

HISTORIE ČESKÉHO ROZHLASU. *Český rozhlas* [online]. [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://archiv.radio.cz/cz/static/historie-radio-praha/historie-cro>

HRABĚ, Jiří. Jak flétnista k internetu přišel. *VITAL* [online]. 23. 3. 2010 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://vitalplus.org/jak-fletnista-k-internetu-prisel/>

KOLOFÍKOVÁ, Klára. Hertl, Rudolf. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. 7. 1. 2021 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=6525

LOPUCHOVSKÝ, Miroslav. František Malotín-pokračování. *Česká flétnová asociace* [online]. 13. 11. 2020 [cit. 2021-02-15]. Dostupné z: <https://cfla.cz/2020/11/13/frantisek-malotin-pokracovani/>

LOPUCHOVSKÝ, Miroslav. František Malotín: Příčná flétna-Praktická metodika. *Česká flétnová asociace* [online]. 22. 1. 2019 [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: <https://cfla.cz/2019/01/22/frantisek-malotin-pricna-fletna-prakticka-metodika-2/>

MACEK, Petr. Hanžl, Karel. *Český hudební slovník* [online]. 16. 2. 2006 [cit. 2021-02-18]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=7460

MALOTÍN, František. František Malotín: Praktická metodika - pokračování. *Česká flétnová asociace* [online]. 6. 3. 2019 [cit. 2021-02-18]. Dostupné z: <https://cfla.cz/2019/03/06/frantisek-malotin-prakticka-metodika-pokracovani/>

NOVOTNÁ, Jitka. Při vystoupeních mi stále běhá mráz po zádech, říká Mario Mesany. Čeká ho koncert v roli sólisty. *SOČR* [online]. 5. 3. 2018 [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://socr.rozhlas.cz/pri-vystoupenich-mi-stale-beha-mraz-po-zadech-rika-mario-mesany-ceka-ho-koncert-7626028>

Petr Veverka. *Česká filharmonie* [online]. [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://www.ceskafilharmonie.cz/o-nas/orchestr/clenove-orchestru/petr-veverka/>

Pražská konzervator organizační struktura. *Pražská konzervator* [online]. [cit. 2021-02-18]. Dostupné z: <https://prazskakonzervator.cz/organizacni-struktura/#oddeleni-420>

Procházka archivem [online]. 1997-2021 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://socr.rozhlas.cz/prochazka-archivem-7627027>

Prof. Václav Žilka [online]. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <http://www.historiesuchdola.cz/osobnosti/%C5%BDilka%20V%C3%A1clav/V.%C5%BDilka-%C5%BEivot%20um%C4%9Blce%201%20vod.jpg>

Slavné melodie s Klubem sólistů. *Radiotéka* [online]. [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://www.radioteka.cz/detail/crohudba-23613-slavne-melodie-s-klubem-solistu>

Symfonický orchestr Českého rozhlasu [online]. 13.11. 2003 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Symfonick%C3%BD_orchestr_%C4%8Cesk%C3%A9ho_rozhlasu

Symfonický orchestr Českého rozhlasu. *Wikipedia* [online]. 3.11. 2020 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Symfonick%C3%BD_orchestr_%C4%8Cesk%C3%A9ho_rozhlasu

Václav Žilka. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 27. 10. 2020 [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%A1clav_%C5%BDilka

Zdenek Bruderhans. *LinkedIn* [online]. [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://au.linkedin.com/in/zdenek-bruderhans-673ab151>

90 let historie Symfonického orchestru Českého rozhlasu [online]. [cit. 2021-04-13]. Dostupné z: <https://socr.rozhlas.cz/90-let-historie-symfonickeho-orchestru-ceskeho-rozhlasu-7626379>

Osobní rozhovory, korespondence

Osobní korespondence s Andreou Rysovou 15. 03. 2021

Osobní korespondence s Annou Taláckovou 12. 03. 2021

Osobní korespondence s Helenou Ludvíkovou 05. 04. 2021

Osobní korespondence s Lenkou Chmelovou 14. 03. 2021

Osobní korespondence s Miroslavem Lopuchovským 14. 03. 2021

Osobní korespondence s Petrem Veverkou 13. 03. 2021

Osobní korespondence s Robertem Hegerem 24. 03. 2021

Osobní rozhovor s Františkem Malotínem 18.03.2021

Osobní rozhovor s Janem Machem 16. 03. 2021

Osobní rozhovor s Jiřím Válkem 16. 03. 2021

Osobní rozhovor s Josefem Jelínkem 04.02.2021, 21. 02. 2021, 13.03.2021

Osobní rozhovor s Mariem Mesanym 13.04. 2021

Seznam obrázků a schémat

Obrázek 1 SOČR, v čele A. Liebreich, foto: Archiv SOČR	12
Obrázek 2 Rudolf Hertl, foto: Archiv Osobnosti kultury	16
Obrázek 3 František Malotín (r. 1975), foto: Osobní archiv Františka Malotína	19
Obrázek 4 Zdeněk Bruderhans: Koncert laureátů soutěže Pražského jara (r.1959) dirigent Václav Smetáček, foto: Archiv Zdeňka Bruderhans	21
Obrázek 5 Václav Žilka (5. 5. 1983), foto: Archiv Občanské sdružení SH	22
Obrázek 6 Josef Jelínek, foto: Archiv časopisu VITAL	24
Obrázek 7 Miroslav Lopuchovský, foto: Archiv Pražské konzervatoře	25
Obrázek 8 Ladislav Marek, foto: Archiv SOČR	26
Obrázek 9 Robert Heger, foto: Martin Straka	27
Obrázek 10 Anna Kostohryzová, foto: Osobní archiv Jana Macha (syn A. Kostohryzové)	28
Obrázek 11 Mario Mesany, foto: Martin Straka	29
Obrázek 12 Petr Veverka, foto: Archiv ČF	30
Obrázek 13 Dana Hegerová, foto: Martin Straka	31
Obrázek 14 Jan Novotný, foto: Archiv AČR	32
Obrázek 15 Andrea Rysová, foto: Archiv ČF	33
Obrázek 16 Lenka Chmelová, foto: Martin Straka	34
Obrázek 17 Helena Ludvíková, foto: Osobní archiv Heleny Ludvíkové	35
Obrázek 18 Anna Talácková – Pražské jaro 2019, foto: Ivan Malý	37
Obrázek 19 SOČR v čele s Aloisem Klímou, foto: Archiv Českého rozhlasu	43
Obrázek 20 Flétna Václav Bílek, pikola Ladislav Holeček, foto: Archiv Českého rozhlasu	43
Obrázek 21 Andrea Rysová a Mario Mesany, koncert v Suntory Hall r. 2003, foto: Osobní archiv Andrey Rysové	43
Obrázek 22 Flétnová sekce SOČRu, zprava M. Mesany, J. Loukota, L. Chmelová, R. Heger, D. Hegerová, foto: Archiv SOČR	44
Obrázek 23 Flétnová sekce SOČRU, zprava R. Heger, M. Mesany, L. Chmelová, H. Ludvíková, J. Jelínek, A. Kostohryzová, J. Loukota (záskok za mateřskou dovolenou), foto: Osobní archiv Heleny Ludvíkové	44
Schéma 1 Chronologický přehled flétnistů SOČRu	14

Přílohy

Obrázek 19 SOČR v čele s Aloisem Klímou, foto: Archiv Českého rozhlasu

Obrázek 20 Flétna Václav Bílek, pikola Ladislav Holeček, foto: Archiv Českého rozhlasu

Obrázek 21 Andrea Rysová a Mario Mesany, koncert v Suntory Hall r. 2003, foto: Osobní archiv Andrey Rysové

Obrázek 22 Flétnová sekce SOČRu, zprava M. Mesany, J. Loukota, L. Chmelová, R. Heger, D. Hegerová, foto: Archiv SOČR

Obrázek 23 Flétnová sekce SOČRU, zprava R. Heger, M. Mesany, L. Chmelová, H. Ludvíková, J. Jelínek, A. Kostohryzová, J. Loukota (záškok za mateřskou dovolenou), foto: Osobní archiv Heleny Ludvíkové